

Parenteral antibiotika utanför sjukhus - ordination och administrering

Bakgrund

För att säkerställa en hög patientsäkerhet gällande ordination och administrering av parenteral antibiotika utanför sjukhus krävs en samordning mellan patient, närstående och involverad hälso- och sjukvårdspersonal.

Vid parenteral administrering av antibiotika finns en risk för överkänslighetsreaktioner, t.ex. en allergisk reaktion eller anafylaxi. Därför ska det inför och i samband med administrering av parenteral antibiotika i hemsjukvård alltid göras en riskbedömning. Det ska finnas aktuella ordinationer och tillgängliga läkemedel på plats för att säkerställa snabbt omhändertagande av en överkänslighetsreaktion.

Syfte

Säkerställa en patientsäker ordination och administrering av parenteral antibiotika när behandlingen sker utanför sjukhus.

Rutin

- En bedömning om alternativ till parenteral behandling ska göras av ordinerade läkare. Överväg peroral behandling där det är medicinskt möjligt. Frikostig diskussion med infektionsläkare rekommenderas om parenteral behandling initieras utanför sjukhus.
- Eventuell anpassning av administreringstid (tidpunkt och längd) ska ske i dialog med utförande enhet.
- I samband med ordination av parenteral antibiotika ska en bedömning göras av ordinerande läkare kring möjlighet att genomföra behandlingen i hemmet, samt kring risk för överkänslighetsreaktion.
- Om och när enskild patient behöver hjälp med läkemedelshanteringen av hälso- och sjukvårdspersonal sker arbete enligt regionens stöd för "samordnade insatser".
- Ordinerade läkare ska informera den vårdenhet som ska ansvara för administrering om hur länge efter avslutad administrering som sjuksköterska bör finnas på plats. Detta dokumenteras lämpligen i patientens journal som kan nås av kommunal hemsjukvård genom NPÖ. Vid första dos rekommenderas övervakning under och sedan minst 30 minuter efter avslutad administrering. Vid efterföljande behandlingar, eller om behandlingen påbörjats på sjukhus behövs ingen observationstid efter given dos.
- När behandlingen initieras av läkare verksam på sjukhus bör antibiotika och spädningsvätska skickas med enligt överenskommelse. Se rutin Läkemedel i vårdens övergångar, ordinärt och särskilt boende och riktlinjen Förskrivning av ordinerade läkemedel.
- När behandlingen i undantagsfall initieras av läkare i primärvård skrivs i första hand recept på aktuell antibiotika och spädningsvätska, som hämtas ut på ett öppenvårdsapotek. Om behandlingen behöver initieras snabbare än de 1-2 dygn det normalt tar via recept, tar ansvarig läkare kontakt med Region Jönköpings läns farmaceut, tillgänglig alla dagar kl. 8-15 på ank 21969. Kostnad för läkemedel och transport debiteras centralt inom Region Jönköpings län.
- Vårdenheter som administrerar parenteral antibiotika ska ha ordination för behandling av överkänslighetsreaktioner. Inom Region Jönköpings län finns Generella direktiv utarbetade, fastställda och tillämpbara för kommunal hemsjukvård. I dessa finns ordination för anafylax och allergisk reaktion.

- Vid administrering av parenteral antibiotika i kommunal hemsjukvård ska sjuksköterska ha med sig aktuella ordinationer samt läkemedel gällande både antibiotika och läkemedel att administrera vid en överkänslighetsreaktion.

Om dokumentet

Utarbetat av:

Caroline Kungsman, apotekare Område Läkemedelsförsörjning

Granskat av:

Kommunerna:

Thomas Axén, MAS-nätverkets representant i Läkemedelskommittén

Region Jönköpings län:

Joakim Aronsson, Verksamhetschef Infektionskliniken

Patrik Nordenfelt, Överläkare Lung- och allergimottagningen

Simon Rundquist, Verksamhetschef Barn- och ungdomsmedicinska kliniken